

Funded by
the European Union

EKO GELECEK HİBE PROGRAMI HABER BÜLTENİ

Eko-Gelecek Hibe Programı Bülteni'nin üçüncü sayısına hoş geldiniz! Bu üçüncü sayıda, Temmuz 2025'te yayımlanan ikinci sayıdan bu yana kaydedilen ilerlemeyi öne çıkarıyor ve iklim değişikliği ile biyoçeşitlilik konularındaki önemli gelişmeleri paylaşıyoruz.

EYLÜL 2025
SAYI 3

Türkiye ve dünya, rekor kıran sıcak hava dalgalarından, endişe verici boyuttaki orman yangınlarına ve hızlanan biyoçeşitlilik kaybına kadar iklim değişikliğinin şiddetlenen etkileriyle karşı karşıyayken, Eko Gelecek Hibe Programı, sivil toplumun dirençli ve doğa dostu bir gelecek kurma çabalarını güçlendirmek için zamanında bir yanıt olarak öne çıkıyor.

Türkiye'nin net sıfır ve doğa dostu iklim hedeflerine ulaşılmasını desteklemek amacıyla sivil toplum kuruluşlarının (STK) kapasitelerini artırmayı hedefleyen program, şimdiden yoğun ilgi gördü. 13 Haziran 2025'te başlatılan ilk başvuru çağrısı, 11 Ağustos'ta sona erdi ve ülke genelinden 386 başvuru alındı. Şu anda bu başvurular değerlendiriliyor ve seçilen başvuru sahiplerinin tam teklif sunmaya davet edileceği ikinci aşamaya hazırlanılıyor. Bu sonraki aşama, iklim eylemine ve biyoçeşitliliğin korunmasına anlamlı katkılar sağlayacak, yüksek etkili ve toplum odaklı çözümlerin belirlenmesi ve desteklenmesinde kritik bir rol oynayacak.

Bu yayın Avrupa Birliği'nin mali desteğiyle hazırlanmıştır. İçeriği yalnızca UNDP Türkiye sorumluluğundadır ve Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıtmamaktadır.

Eko Gelecek Hibe Programı'ndan Haberler

Operasyon Koordinasyon Birimi Toplantıları

10 OKB Toplantısı, 8 Eylül 2025

8 Eylül 2025 tarihinde, Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu (EUD) ile birlikte 10. Operasyon Koordinasyon Birimi (OKB) toplantısını çevrim içi olarak gerçekleştirdik. Açılış etkinliği ve altı bölgesel bilgilendirme toplantısı da dahil olmak üzere son dönemdeki önemli gelişmeleri değerlendirdik.

Proje yönetimi ve raporlama konularındaki güncellemeleri paylaştık. Projenin toplumsal cinsiyet danışmanı Toplumsal Cinsiyet Ana Akımlaştırma Eylem Planı'nı tamamladı. Ayrıca, medya kanalları ve sosyal medya aracılığıyla görünürlüğümüzü güçlendirdik.

Hibe Programı kapsamındaki ilerlemeyi de aktardık. Birinci aşama olan konsept not çağrısı 11 Ağustos'ta sona erdi. Değerlendirme sürecini başlattık ve uygulama takvimimizdeki bir sonraki kilometre taşı olan tam başvuru aşaması için yol haritamızı oluşturduk.

Yolculuğumuzu takip ettiğiniz için teşekkür ederiz. Gelişmeleri paylaşmaya devam edeceğiz.

Ülke Çapındaki Bilgilendirme Toplantılarımızın Özeti

Ankara'daki ilk açılış etkinliği ve bilgilendirme toplantımızın ardından, Temmuz 2025 boyunca İstanbul, İzmir, Gaziantep, Erzurum ve Samsun'da; Marmara, Ege, Doğu, Güneydoğu ve Karadeniz bölgelerinden STK'ları hedefleyen beş toplantı daha düzenledik. "Hibe Başvuru Rehberi"ni etkili bir şekilde kullanabilmeleri için toplamda 545 katılımcıya (502 yüz yüze, 43 çevrimiçi) başarıyla ulaştık.

Birinci Bilgilendirme Toplantısı, Ankara
17 Haziran 2025

İkinci Bilgilendirme Toplantısı, İstanbul
2 Temmuz 2025

Üçüncü Bilgilendirme Toplantısı, İzmir
3 Temmuz 2025

Dördüncü Bilgilendirme Toplantısı, Gaziantep
10 Temmuz 2025

Beşinci Bilgilendirme Toplantısı, Erzurum
22 Temmuz 2025

Altıncı Bilgilendirme Toplantısı, Samsun
28 Temmuz 2025

Eko Gelecek Hibe Programı'ndan Haberler

Toplantılarda katılımcılara programın hedefleri, başvuru süreci, gerekli belgeler ve Hibe Başvuru Rehberi'ne dair temel bilgiler hakkında kapsamlı bir çerçeve sunuldu. Hibe başvuru sistemi üzerine rehberlik sağlandı; teklif hazırlığı ve ek belgelerle ilgili adım adım açıklamalar yapıldı. Bu toplantılar, potansiyel başvuru sahiplerinin sürece hazırlıklı ve bilinçli şekilde katılımını sağlamak açısından kritik bir rol oynadı.

Eko Gelecek Hibe Programı – Konsept Not Aşaması Tamamlandı

İki aşamalı başvuru sürecimizin ilk adımı olan Konsept Not aşaması, 13 Haziran 2025 tarihinde başarıyla başlatıldı. STK'lar tekliflerini Hibe Programı Bilgi Sistemi (GPIS) üzerinden sunmaya davet edildi.

Detaylı bilgiler hem UNDP proje sayfasında hem de proje web sitesinde paylaşıldı. Başlangıçta 1 Ağustos 2025 olarak belirlenen son başvuru tarihi, yayımlanan 2 No'lu Düzeltme ile 11 Ağustos 2025'e uzatılarak başvuru sahiplerine ek süre tanındı.

Bu süreçte Eko Gelecek proje ekibi tarafından başvuru sahiplerine destek sağlandı, soruları yanıtladı ve rehberlik sunuldu. Çok sayıda başvuru alındı ve seçim süreci başlatıldı. Resmi seçim komitesi atanarak, objektif, eşit ve şeffaf bir değerlendirme süreci sağlamak amacıyla iki bağımsız değerlendirici görevlendirildi. Konsept Notu aşaması, tüm ilgili STK'lar için şeffaf ve iyi desteklenen bir başvuru süreci sunarak hibe programında önemli bir dönüm noktası oldu.

Birleşmiş Milletler Uluslararası Günleri

Dünya Temizlik Günü, 20 Eylül

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından Aralık 2023'te ilan edilen Dünya Temizlik Günü, artık her yıl 20 Eylül'de resmi olarak kutlanıyor. Bu özel gün; hükümetleri, sivil toplum kuruluşlarını, işletmeleri ve bireyleri sürdürülebilir kalkınmayı ve çevre korumayı destekleyen temizlik çalışmalarına katılmaya teşvik eden küresel bir eylem çağrısı niteliği taşıyor. BM-Habitat tarafından koordine edilen etkinlik, temiz ve sağlıklı ekosistemlerin korunmasında kolektif sorumluluğun önemine dikkat çekiyor.

Norveç'in Tromsø kentinde düzenlenen ilk etkinlik, "Arktik Şehirler ve Deniz Çöpü" teması etrafında şekillendi. Etkinlikte, Norveç'in yenilikçi atık yönetimi stratejileri tanıtıldı; kırılgan çevrelerin korunmasında iş birliği, topluluk katılımı ve sürdürülebilir uygulamaların rolü vurgulandı.

2025 Dünya Temizlik Günü kapsamında yürütülecek küresel kampanya, kirliliğin ve iklim değişikliğinin başlıca nedenlerinden biri olan tekstil ve moda atıklarının artan sorununa odaklanıyor. Temizlik çalışmaları ve savunuculuk faaliyetleri aracılığıyla farkındalık yaratılması, sorumlu tüketimin teşvik edilmesi ve atık yönetim sistemlerinin güçlendirilmesi hedefleniyor. Bu çabalar, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ve Paris Anlaşması doğrultusunda yürütülecek.

Fotoğraf: © Unsplash/Naja Bertolt Jensen

Biliyor muydunuz?

İki milyardan fazla insan atık toplama hizmetine erişemiyor, üç milyardan fazla insan ise kontrollü atık geri kazanım veya bertaraf tesislerine erişemiyor.

İyi Haber Köşesi

Türlerin Kurtarılması Küresel Biyoçeşitlilik İçin Umut Veriyor

Son dönemde yürütülen koruma çalışmaları, dünya genelinde nesli tükenme tehlikesi altında olan birçok tür için umut verici iyileşme işaretleri ortaya koyuyor. Hedefe yönelik koruma önlemleri sayesinde, İber vaşağı (*Lynx pardinus*), Avrupa bizonu (*Bison bonasus*) ve kambur balina (*Megaptera novaeangliae*) gibi türlerin popülasyonları son yıllarda toparlanma gösterdi.

İber vaşağı
(*Lynx pardinus*)

Kambur balina
(*Megaptera novaeangliae*)

Avrupa bizonu
(*Bison bonasus*)

Bir zamanlar dünyanın en tehlike altındaki kedigili olarak kabul edilen İber vaşağının sayısı, yaşam alanlarının iyileştirilmesi ve üreme programları sayesinde artış gösterdi. Benzer şekilde, Avrupa bizonları Doğu Avrupa'nın çeşitli bölgelerinde doğaya başarıyla yeniden kazandırıldı. Deniz koruma yasaları ve balina avcılığına karşı yürütülen kampanyalar da kambur ve mavi balina popülasyonlarının istikrarlı biçimde toparlanmasına katkı sağladı.

Bu başarılar, sürdürülebilir çaba ve iş birliğiyle biyoçeşitlilik kaybının tersine çevrilebileceğini gösteriyor ve tehdit altındaki ekosistemler ile türler için umut vadediyor.

Eko-Sözlük

Rejeneratif tarım, toprak sağlığını besleyen ve onaran bir tarım yöntemidir. Bu sayede su kullanımı azaltılır, arazi bozulması önlenir ve biyolojik çeşitlilik artar. Toprağın daha az işlenmesi, ürün rotasyonu yapılması, hayvansal gübre ve kompost kullanılması gibi uygulamalar sayesinde rejeneratif tarım; toprağın daha fazla karbon depolamasını, daha fazla nem tutmasını ve gelişen mantar topluluklarıyla birlikte daha sağlıklı olmasını sağlar.

Yoğun tarım, küresel sera gazı emisyonlarının üçte birinden sorumludur, tükettiğimiz tatlı suyun %70'ini kullanır ve ağır makine, kimyasal gübre ile pestisit kullanımı yoluyla toprak bozulmasına neden olur. Aynı zamanda biyolojik çeşitlilik kaybının en büyük nedenidir. Buna karşılık rejeneratif tarım, sera gazı emisyonlarını azaltmaya, suyu korumaya ve arazileri iyileştirmeye yardımcı olur. Üstelik sağlıklı toprak daha fazla gıda üretir, daha iyi beslenme sağlar ve ekosistemler ile biyolojik çeşitlilik üzerinde başka olumlu etkiler yaratır.

Bu yayın Avrupa Birliği'nin mali desteğiyle hazırlanmıştır. İçeriği yalnızca UNDP Türkiye sorumluluğundadır ve Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıtmamaktadır.

@EUDelegationTur

@undpturkiye

Web sitemize erişim için: <https://ekogelecek.org/>